

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ ลาดยาว จังหวัด นครสวรรค์
ข้อมูล ณ วันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายจิตรีโชค คำไทย

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๘๘ หมู่ ๖ ตำบล วังเมือง อำเภอ ลาดยาว จังหวัด นครสวรรค์

โทรศัพท์ ๐๘๒-๔๗๖๕๖๑ Facebook ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ลาดยาว นครสวรรค์

Line ๐๘๒-๔๗๖๕๖๑

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๖ ปัจจุบันอายุ ๕๑ ปี

๔. สถานภาพ ☒ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

สถาบันการศึกษา กรมส่งเสริมการเรียนรู้

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ ผลิตภัณฑ์พันธุ์ข้าวจำหน่าย การแปรรูปข้าวเปลือก การจัดงานกระบี่ และตลาดออนไลน์

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๕๕,๙๘๘ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว เมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้ปุ๋ยสั่งตัด

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๓.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. เศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้ด้านการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์

๒. เทคโนโลยีการผลิตข้าว เรียนรู้การลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้ข้าวมีคุณภาพ

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว เรียนรู้การผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ในนาข้าว

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เทคโนโลยีการผลิตข้าว / เมล็ดพันธุ์ข้าว

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูก

๒. การวางแผนการผลิต / ปฏิทินการเพาะปลูกพืช

๓. การใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าการวิเคราะห์ดิน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การปลูกพืชผักปลอดภัยละมีมาตรฐาน

๒. การจักสาน หลังฤดูการผลิต

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

ความโดดเด่นของศพก. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

วัตถุประสงค์ ๑. เพื่อพัฒนา ศพก.ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนและเป็น ศูนย์กลางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้

๓. เพื่อพัฒนาให้ ศพก.เป็นสถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร และให้บริการด้านการเกษตร

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตข้าว การผลิตพันธุ์ข้าวปลูกให้ประสบความสำเร็จ เกษตรกรผู้ผลิตพันธุ์ข้าวจะต้องดูแลองค์ประกอบหลาย ด้าน ทั้งกระบวนการผลิต การตลาด โดยเฉพาะการเตรียมแปลงต้องดูแลอย่างประณีต ให้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี ตรงตามมาตรฐานมากที่สุด รวมทั้งการพัฒนาฐานเรียนรู้ให้มีความพร้อม ในการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้ในชุมชน โดยมีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม จัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเข้าร่วมประชุม โครงการศพก.ระดับอำเภอและจังหวัด โดยมีการเสนอ ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังนี้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.

๑. ประเด็นความเสี่ยงการเกิดภัยพิบัติ เช่น ภัยแล้ง โรคพืช ศัตรูพืชระบาด

แนวทางการแก้ไข เกษตรกรควรมีการสำรวจแปลงของตนเองเป็นประจำ มีแผนในการป้องกัน และรับมือเมื่อเกิด การระบาด

๒. การพัฒนาศักยภาพหลักและเครือข่าย เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตรชุมชน โดยการปรับปรุงฐานเรียนรู้ แปลง เรียนรู้ หลักสูตรเรียนรู้ องค์กรความรู้ และข้อมูลประจำศูนย์

๓. การต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเข้าร่วมประชุม โครงการศพก.ระดับอำเภอและจังหวัด โดยมีการเสนอ ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังนี้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.

๑. ประเด็นความเสี่ยงการเกิดภัยพิบัติ เช่น ภัยแล้ง โรคพืช ศัตรูพืชระบาด

แนวทางการแก้ไข เกษตรกรควรมีการสำรวจแปลงของตนเองเป็นประจำ มีแผนในการป้องกัน และรับมือเมื่อเกิด การระบาด

๒. การพัฒนาศักยภาพหลักและเครือข่าย เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตรชุมชน โดยการปรับปรุงฐานเรียนรู้ แปลง เรียนรู้ หลักสูตรเรียนรู้ องค์กรความรู้ และข้อมูลประจำศูนย์

๓. ประเด็น เรื่องการเผาในพื้นที่การเกษตร ปัญหาเกษตรกร

- ไถยาก/ปั่นยาก/ไถไม่เข้า - ลดต้นทุนการผลิต/สะดวกรวดเร็วรับทำนา
- ใบอ้อยหนาไม่มีเครื่องจักรจัดการ/เครื่องจักรเข้าไม่ถึงในพื้นที่- ขยายใบอ้อยไม่ได้
- พื้นที่ขนาดเล็ก/เครื่องจักรไม่เผา/ไม่คุ้มค่า- ต้องเผาฟางถ้าไม่เผาทำนาต่อ ข้าวเผาต่อซัง
- ขาดเครื่องอัดฟาง/ขาดโรงเรือนเก็บ- ไม่มีแหล่งรับซื้อฟางข้าว
- ลำสัต์ว- ค่าอัดฟางก้อนละ ๓ บาท(แพง)- รับทำนาแล้วไม่ทันน้ำ

แนวทางการแก้ไขปัญห

- ให้รีบไถกลบภายใน ๓ วัน ก่อนดินแข็ง รับอัดฟาง การหมักโดยใช้จุลินทรีย์
- ให้รัฐส่งเสริมเครื่องอัดฟาง/เครื่องอัดใบอ้อยในกลุ่มแปลงใหญ่ - ศพก. ความต้องการของกลุ่มในอำเภอลาดยาวมีความต้องการ ๖ แปลง กลุ่มพร้อมสร้างโรงเก็บและพร้อมประสานตลาด
- กลุ่มแปลงใหญ่ในอำเภอลาดยาว ที่มีเครื่องจักรพร้อมให้บริการให้กับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
- ช่วยกันสอดส่องดูแลพื้นที่
- การนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ เช่น อัดฟางก้อน ทำเห็ดฟาง ทำกระดาดสาแปรรูปเป็นภาชนะ

การประชุมคณะกรรมการอำเภอ มีผู้เข้าร่วม

๑. นางนิรัชนี อยู่เย็น	เกษตรอำเภอตากฟ้ารักษาราชการแทนเกษตรอำเภอลาดยาว
๒. นางเซเมม เกษมรัตน์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการรักษาราชการในตำแหน่ง นักวิชาการ ส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวพิพร พักเล็ก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๔. นายฐณวัฒน์ มังคละเสถณี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นายฐิติโชค คำไทย	ประธานกรรมการ
๖. นายปรีชา ระฆัง	เกษตรกรผู้นำตำบลลาดยาว
๗. นายวิมล นิลกำแหง	เกษตรกรผู้นำตำบลหนองยาว
๘. นายสมเดช สวยดี	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชน
๙. นายเฉลา ประสาทเขตการณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์สาขาพืช
๑๐. นายสุริยา คชฤทธิ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและสหกรณ์สาขาประมง
๑๑. นายบุญเลิศ พิสิทธิ์	เกษตรกรผู้นำตำบลศาลเจ้าไก่ต่อ
๑๒. นายเรืองวิทย์ เรือศรีจันทร์	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านดินปุ๋ยชุมชน
๑๓. นางแก้วตา ไพธราบ	เกษตรกรผู้นำตำบลห้วยน้ำหอม
๑๔. นางสมจิตร โพธิ์จิตร	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านการเกษตรผสมผสาน
๑๕. นางณัฐนรี พรหมศักดิ์	กลุ่มตัวแทนร่วมไผ่กสิกรรมธรรมชาติ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- การทำนาแบบเดิม ๆ ได้ผลผลิตน้อยต้นทุนการผลิตสูง เลยลองปรับเปลี่ยน กระบวนการผลิตจากที่เข้ารับการอบรมกับทางสำนักงานเกษตร โดยเริ่มทำแปลงเล็กๆ แล้วมีการเปรียบเทียบกระบวนการผลิตกับแปลงใหญ่ในพื้นที่เดียวกัน จดบันทึกต้นทุน รายจ่ายและผลผลิตที่ได้ เมื่อลองเปรียบเทียบแล้วเห็น การเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากเดิม จึงเกิดการยอมรับในสิ่งที่ได้เรียนรู้และวิธีการ

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๑. ชุมชน/สมาชิกไม่ยอมรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (ในเรื่องต้นทุน การทดลองแก้ปัญหาจากตนเอง)

๒. การก้าวข้ามความกลัวความกลัว เลือกลองเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อศึกษาถึงผลกระทบ ให้สมาชิกได้เห็นถึงผลผลิตและต้นทุนที่ แตกต่างจากเดิม

๓. เพื่อให้เกิดความสำเร็จ ลองลงมือทำตามแผนที่วางไว้

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูก เพื่อให้ทราบธาตุอาหารในดิน ความเป็น กรด ต่าง

๒. การวางแผน การทำปฏิทินการผลิต มีการกำหนดให้มีวิธีการที่ทันสมัยถูกต้องตามหลักวิชาการ เพราะจะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพ และเป็นการลดต้นทุน แต่มีการยืดหยุ่นเมื่อมีความเสี่ยง คำนึงถึงสภาพอากาศ ภูมิประเทศให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก ความถนัดของตนเอง คำนึงถึงสภาพการณ์ตลาด ราคาผลผลิตและแหล่งรับซื้อ

๓. มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ ที่ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- เกษตรดิจิทัล การนำเทคโนโลยีไปใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพและแม่นยำเพิ่มมากขึ้น โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกไปวิเคราะห์การเจริญเติบโต การป้องกันโรค ความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูก

- เครื่องจักรกลการเกษตร โดรน เพื่อให้เกษตรกรทำงานได้อย่างแม่นยำ ครอบคลุมพื้นที่ได้กว้าง และลดการใช้สารเคมี

- การตรวจวิเคราะห์ดิน เพื่อให้ได้ค่าวิเคราะห์ดินและการอ่านค่ามาตรฐานได้อย่างถูกต้อง เพราะผลการวิเคราะห์ดิน เป็นปัจจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการวางแผนการเพาะปลูกพืช

- การใช้เทคโนโลยีชีวภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นสารชีวภัณฑ์ ที่ได้จากธรรมชาติ เช่น ไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย เมตาไรเซียม เป็นการป้องกัน กำจัดโรค และแมลง

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การใช้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน

การตรวจวิเคราะห์ดิน ก่อนทำการเพาะปลูก หรือหลังเพาะปลูกสักระยะหนึ่ง เปรียบเสมือนการทำความเข้าใจดินที่อยู่ในพื้นที่เพาะปลูก ว่าเหมาะสมกับพืชอะไร มีสภาพเป็นอย่างไร รวมถึงธาตุอาหารใดบ้าง การตรวจวิเคราะห์ดินและการทำการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ มีด้วยกัน ๔ ขั้นตอน คือ

๑. เก็บตัวอย่างดิน

การเก็บตัวอย่างดินต้องเก็บตัวอย่างให้ถูกหลักการ ตามวิธี คือ

- พื้นที่ยังไม่มีมีการปลูกพืช ให้เดินสุ่มเก็บตัวอย่างดินให้ทั่วแปลงในแต่ละแปลง แปลงละประมาณ ๑๕ จุด
- กรณีที่มีการเพาะปลูกแล้ว ให้เก็บดินภายในทรงพุ่มต้นละจุด ประมาณ ๑๕ ต้น ในแต่ละแปลง
- หลังเก็บ ให้คลุกเคล้าดินแต่ละที่เก็บมาให้เข้ากันแล้วเทลงบนผ้าพลาสติก ทำการคลุกเคล้าอีกครั้ง
- หลังจากนั้นกองดินให้เป็นรูปฝาชี้ แล้วใช้มือตบยอดกองให้แบนราบ หลังจากนั้นใช้นิ้วมือขีดเป็นกากบาท (+) บนยอดกอง ให้ดินถูกแบ่งแยกเป็น 4 ส่วน

• เก็บตัวอย่างจากกองดินนี้เพียง 1 ส่วน ให้ได้ดินหนักประมาณครึ่งกิโลกรัม ใส่ดินลงในถุงพลาสติกที่เตรียมไว้เพื่อวิเคราะห์

- จากนั้นเขียนป้ายเบอร์แปลง พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวอย่างดิน ผูกติดไว้กับถุงตัวอย่างดิน

๒. ส่งวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ กับกรมพัฒนาที่ดิน

๓. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ว่า ดินที่เราใช้ในการเพาะปลูก มีสภาพเป็นอย่างไร ธาตุอาหารใดบ้าง เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดใด รวมทั้ง วางแผนในการปลูกระยะยาว

๔. ใช้ปุ๋ยหรือสารปรับปรุงดินตามคำแนะนำ โดยที่เราสามารถ นำข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์แล้วว่า หากต้องการปลูกพืชชนิดไหน แล้วต้องการธาตุอาหารใดเพิ่มบ้าง สามารถสืบค้นข้อมูลจากการเอกสารของกรมวิชาการ เกษตร หรือนักส่งเสริมการเกษตรได้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขสภาพของดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชมากที่สุด

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว กข.๘๕.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๗.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒) ผักตามฤดูกาล.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) เป็ดไข่.....จำนวน.....๓๐.....(ตัว)

๓.๒) ไก่ไข่.....จำนวน.....๓๐.....(ตัว)

๓.๓)จำนวน.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน	เป็นเงิน.....๖๘๘.....บาท/ไร่
๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน.....๓๕๐.....บาท/ไร่
๑.๓) ค่าหว่านข้าว	เป็นเงิน.....๖๐.....บาท/ไร่
๑.๔) ค่าแรงกำจัดศัตรูพืช	เป็นเงิน.....๒๙๒.....บาท/ไร่
๑.๕) ค่าสารกำจัดศัตรูพืช	เป็นเงิน.....๖๗๑.....บาท/ไร่
๑.๖) ฮอรัโมน	เป็นเงิน.....๙๘.....บาท/ไร่
๑.๗) ค่าน้ำมัน	เป็นเงิน.....๑๒๗.....บาท/ไร่
๑.๘) ค่าปุ๋ย	เป็นเงิน.....๑๒๓.....บาท/ไร่
๑.๙) ค่าหว่านปุ๋ย	เป็นเงิน.....๖๐.....บาท/ไร่
๑.๑๐) ค่าเก็บเกี่ยว	เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
๑.๑๑) ค่าอาหาร + เครื่องดื่ม	เป็นเงิน.....๕๑.....บาท/ไร่
๑.๑๒) อื่น ๆ ใบตัดหญ้า	เป็นเงิน.....๑๓.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๔,๑๔๖.....บาท/ไร่
รายได้	บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ผักแตงกวา ถั่วฝักยาว

เฉลี่ยรายได้วันละ.....๑๕๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวสารแปรรูป

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๗๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว / เมล็ดพันธุ์ข้าว

เฉลี่ยรายได้ปีละ..๑๕๙,๙๘๘...บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

จากพื้นฐานครอบครัวทำอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะปลูกข้าว มาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย มีแนวคิดที่จะปลูกพืชผสมผสานควบคู่กับการทำนาไปด้วย อีกทั้งในฐานะที่เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ ทำให้เกิดแนวคิดที่จะพัฒนาในอาชีพให้เกิดความยั่งยืนมากขึ้น โดยได้เริ่มทำเกษตรแบบผสมผสานมาใช้ในการพัฒนาอาชีพ จนประสบความสำเร็จสามารถเพิ่มรายได้และลดต้นทุนในการผลิตได้ อีกทั้งยังได้มีส่วนร่วม ในการสนับสนุนโครงการ ของรัฐบาล พร้อมทั้งเปิดบ้านและพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง เป็นศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้

ความรู้ และเกิดประโยชน์แก่คนในชุมชน เกิดความเข้าใจในการประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจด้านอาชีพให้เกิดรายได้ในครัวเรือน มีความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อ มีความพยายามฝ่าฟันอุปสรรค เพื่อแก้ไข ปัญหาในการประกอบอาชีพ การลดต้นทุนโดยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักแทนการใช้ปุ๋ยเคมี สารชีว ภัณฑ์สำหรับโรคพืชและแมลง การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและฮอร์โมนที่สามารถลดต้นทุนการผลิต การลด เมล็ดพันธุ์จากเดิม ใช้ ๓ ถึงต่อไร่ ปัจจุบันลดปริมาณลง เหลือ ๑.๕ ถึงต่อไร่ ลดการเผาตอซังข้าวเปลี่ยนเป็นการไถ กลบแทนเพื่อลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมี และการใช้เทคโนโลยี เครื่องจักรกลในการผลิต

๑. เกิดการวางแผนการเพาะปลูก ว่าต้องทำอะไรก่อน ว่ามีตลาดอะไรบ้าง แหล่งรับซื้อ ทุนสำรองใน การจ่ายตลอดฤดูเพราะปลูก

๒. ถ่ายทอดความรู้จาก ศพก.สู่ชุมชน

๓. สมาชิกปรับเปลี่ยน มาใช้ปุ๋ยสังคัง มีการปรับปรุงบำรุงดิน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ไม่เผา ฟางข้าวในพื้นที่ ใช้วิธีอัดฟาง และไถกลบ เพราะ

๑. ในฟางข้าวมีปุ๋ยหรือธาตุอาหารเทียบเป็นมูลค่าเงินได้ ดังนี้

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีไนโตรเจน ๕ กก. = ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ เท่ากับ ๙ กก. มูลค่า ๑๕๗ บาท

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีฟอสฟอรัส ๐.๗ กก. = ปุ๋ย ๑๘ - ๔๖ - ๐ เท่ากับ ๒ กก. มูลค่า ๕๒ บาท

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีโพแทสเซียม ๑๗ กก. = ปุ๋ย ๐ - ๐ - ๖๐ เท่ากับ ๒๘กก. มูลค่า ๖๘๓ บาท

๒. ฟางข้าวขายเพิ่มมูลค่าเป็นเงินได้

อัดก้อนแล้วนำมาจำหน่าย ได้ก้อนละ ๓๐ - ๓๕ บาท

ขายทั้งแปลง (อัดก้อน) ได้รายได้เพิ่ม ไร่ละ ๔๐ - ๑๐๐ บาท

๓. ฟางข้าวไถกลบเป็นปุ๋ยและช่วยปรับปรุงดินได้ ทำให้ดินมีคุณสมบัติที่ดีต่อการเจริญเติบโตของพืช

๔. ถ้าเผาฟางจะทำให้เกิด ฝุ่น ควัน ก๊าซพิษ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ก๊าซพิษและฝุ่น PM๒.๕ เป็นอันตรายถึงชีวิต

ส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑. การปลูกพืชแบบเกษตรผสมผสาน ใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี เพื่อ ดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว

๒. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ บิวเวอร์เรีย เมตไรเซียม ไตรโคเดอร์มา

๓. ไม่เผาตอซัง ใช้วิธีไถกลบตอซังเป็นปุ๋ยและช่วยปรับปรุงดินได้ ทำให้ดินมีคุณสมบัติที่ดีต่อการ เจริญเติบโตของพืช

๔. การผลิตแทนแดง พืชสารพัดประโยชน์ เช่น เป็นปุ๋ยในนาข้าวการเลี้ยงแทนแดงในนาและการไถกลบ ก่อนการปักดำสามารถเพิ่มผลผลิตข้าวได้เท่ากับการใส่ปุ๋ยยูเรียอัตรา ๔-๘ กิโลกรัมต่อไร่ อาหารเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะในหน้าแล้งการขาดแคลนหญ้าอาหารสัตว์สามารถใช้แทนแดงทั้งแบบสด และแบบแห้งผสมฟางแห้ง หญ้าแห้ง เพื่อใช้เป็นอาหารที่มีคุณภาพดีให้แก่สัตว์ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีในการปรับปรุงและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้ มีความยั่งยืนและประหยัดมากขึ้น

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

บริบทพื้นที่ เข้าใจสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม สภาพพื้นผิวดินเป็นดินจืดและดินปรทราย พื้นที่ไม่อิ่มน้ำผิวดินได้ ตำบลวังเมืองเกษตรกรรมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวน ๑๖,๘๒๑ ไร่

การเข้าอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ ของทางราชการ ได้แก่

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี สำนักงานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๖

๒. อบรมโครงการพัฒนาเชื่อมโยงกลุ่มแปลงใหญ่ ปี๖๖ ฝึกอบรมเกษตรกร โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๓. อบรมโครงการต่อยอดและขยายผลเชื่อมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับสินค้า

๔. อบรมหลักสูตรทำนามี้อาชีพตามแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ๒๕๖๖

๕. กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครองอำเภอลาดยาว

๖. กรมพัฒนาที่ดิน

๗. กรมพัฒนาชุมชน

๘. กรมการข้าว

๙. กรมประมง

๑๐. กรมปศุสัตว์

๑๑. กรมชลประทาน

๑๒. กรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑๓. กรมวิชาการ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- เปิดโอกาสให้เกษตรกร บุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาดูงานภายใน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พร้อมได้เรียนรู้ ศึกษาได้จากฐานการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ
- มีความพร้อมเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดเรียนรู้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ ในชุมชน พร้อมในเรื่องอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดเรียนรู้ให้กับเกษตรกร

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ปัญหาด้านดิน

(๑) การตรวจวิเคราะห์ดิน ดินมีความสำคัญต่อการเพาะปลูกพืชการใช้ที่ดินอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันโดยไม่มีการปรับปรุงรักษาหรือบำรุงดินอย่างถูกต้อง ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลงเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้ดินเสื่อมสภาพลง ในอดีตดินมีความต้องการ อาหารน้อย ค่าครองชีพต่ำ พื้นที่การเกษตรมาก ปัจจุบันเกษตรกรต้องเรียนรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช ลักษณะของดิน มีการนำเครื่องมืออุปกรณ์มาช่วยในการเกษตร มีการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง พื้นที่การเกษตรลดน้อยลง จากการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมที่รุกล้ำในพื้นที่การเกษตร ทำให้ต้องให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ดินมากขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นเพื่อให้เพียงพอับความต้องการจึงมีความจำเป็นต้องมีการ วิเคราะห์ดินเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและสาเหตุของการเสื่อมสภาพของดิน ในอนาคตมีความต้องการอาหารมากขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น พื้นที่การเกษตรมีจำกัด ถ้าไม่มีการจัดการดินหรือการปรับปรุงดินที่ถูกต้องตามหลัก วิชาการความอุดมสมบูรณ์ของดินยิ่งลดลง สุขภาพดินยิ่งเสื่อมสภาพมากยิ่งขึ้น ต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงมากขึ้น การวิเคราะห์ดิน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานะธาตุอาหารพืชในดิน และความอุดมสมบูรณ์ ของดิน และเป็นพื้นฐานหรือแนวทางการใช้ปุ๋ย การปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

- ปัญหาด้านโรค – แมลง ศัตรูพืช

(๒) การวิเคราะห์ปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช คือการศึกษาเพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมถึงการประเมินผลกระทบและหาวิธีจัดการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา การวิเคราะห์จำเป็นต่อการป้องกันพืชผลและลดความเสียหายทางเศรษฐกิจ

- ปัญหาด้านการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว

(๓) การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวดีมีประโยชน์ต่อการปลูกข้าวหลายประการ เช่น ช่วยเพิ่มผลผลิตต่อไร่, ลดต้นทุนการผลิต, ลดการใช้สารเคมี, เพิ่มคุณภาพของข้าว และช่วยให้เกษตรกรได้รับผลกำไรสูงขึ้น

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มีบทบาทสำคัญในการให้บริการข้อมูลข่าวสารและด้านวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน. ได้แก่

๑. การเผยแพร่ข้อมูล:ศพก. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร เช่น ข้อมูลเทคโนโลยีการผลิต, ข้อมูลตลาด, ข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพืช, สัตว์, และการประมง.

๒. การจัดกิจกรรม:ศพก. จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เช่น การอบรม, การสัมมนา, การจัดนิทรรศการ, และการเยี่ยมชมแปลงตัวอย่าง

๓. การสร้างเครือข่าย:ศพก. สร้างเครือข่ายข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ, สถาบันวิจัย, และภาคเอกชน

- การให้บริการด้านวิชาการเกษตร

๑. การถ่ายทอดเทคโนโลยี:ศวก. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดให้แก่เกษตรกร

๒. การให้คำปรึกษา:ศวก. ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่เกษตรกร เช่น การเลือกพันธุ์พืช, การจัดการดินและน้ำ, การป้องกันศัตรูพืชและโรค, และการปรับปรุงคุณภาพสินค้า

๓. การพัฒนาฐานเรียนรู้:ศวก. พัฒนาฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๔. การวิจัยและพัฒนา:ศวก. มีบทบาทในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศของชุมชน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เริ่มมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีในการผลิต และใช้สื่อออนไลน์ของ ศวก. ในการประชาสัมพันธ์ ให้แก่สมาชิกได้รับทราบ ดังนี้

- ใช้วิชาการในการปรับเปลี่ยนการผลิต ได้แก่ การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ช่องทางเครือข่ายสังคมเฟสบุ๊ค (Facebook) และแอปพลิเคชัน (Line) จำหน่ายผลผลิต การปลูกผักปลอดสารพิษ การลดต้นทุนการผลิต การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ร่วมกับการใช้สารชีวภัณฑ์ การนำสิ่งเหลือใช้มาทำประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและทำปุ๋ยหมักชีวภาพและฮอร์โมนต่างๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านการประกอบอาชีพ เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลายทั้ง ข้าว พืชผักทำให้มีรายได้ต่อเนื่อง จึงเป็นต้นแบบให้ชุมชนได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- การเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศวก.) คือการเป็นเกษตรกรต้นแบบในด้านเศรษฐกิจพอเพียง การนำเทคโนโลยีการผลิตข้าว / เมล็ดพันธุ์ข้าว โดยมีเทคนิคการคัดเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- การเป็นแปลงใหญ่ข้าว คือ การรวมกลุ่มเกษตรกร

๑. ลดต้นทุนการผลิต การรวมกลุ่มทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่นการซื้อวัตถุดิบ การใช้เครื่องจักรและการใช้แรงงาน

๒. เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย การใช้เทคโนโลยีและวิธีการจัดการที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

๓. ยกระดับคุณภาพข้าว การรวมกลุ่มช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตข้าวที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดได้

๔. มีตลาดรองรับ เกษตรกรในแปลงใหญ่สามารถเข้าถึงตลาดข้าวที่แน่นอนและมีราคาที่ยุติธรรม

- การเป็นศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) คือการให้บริการด้านดินและปุ๋ยในชุมชน และเกษตรกรที่สนใจ

๑. ให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น

๒. จัดการกระบวนการเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ย

๓. จัดทำแปลงเรียนรู้ / จุดสาธิต

๔. บริการตรวจวิเคราะห์ดิน ด้วยชุดตรวจ N P K และ Ph ในดินแบบรวดเร็ว

- การเป็นศูนย์ข้าวชุมชน คือ การทำหน้าที่เป็นกลางพัฒนาการผลิตข้าวในชุมชน มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การผลิตและการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในท้องถิ่น รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร หน้าที่หลักของศูนย์ข้าวชุมชน มีดังนี้

๑. ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว : ศูนย์ข้าวชุมชนจะผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสายพันธุ์ที่ต้องการ เพื่อให้ชาวนามีเมล็ดพันธุ์ดีใช้ปลูก

๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยี : ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวแก่เกษตรกร เช่น เทคนิคการปลูก การจัดการโรคและแมลง การใช้ปุ๋ยและการเก็บเกี่ยว

๓. พัฒนาการผลิตข้าว : เป็นแหล่งช่วยพัฒนาการผลิตข้าวในชุมชนให้มีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการปรับปรุงวิธีการผลิต การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี

๔. เสริมสร้างเครือข่าย : สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชาวนาในชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันได้ รวมถึงร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาการผลิตข้าวร่วมกัน

๕. พัฒนาสินค้าข้าว : พัฒนาสินค้าข้าวให้มีความหลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น การแปรรูปข้าวเป็นข้าวสาร

- การเป็นวิสาหกิจชุมชน : การรวมกลุ่มคนในชุมชนร่วมกันประกอบกิจการเพื่อสร้างรายได้พึ่งพาตนเอง และพัฒนาชุมชน วิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมตัวของกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันกัน มีวิถีร่วมกันเพื่อผลิตสินค้า บริการหรือกิจกรรมอื่นๆ

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ได้รับโอกาสในการเข้าร่วมอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการนำเอาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ มาเผยแพร่สู่ชุมชน เช่น วิชาการ เทคโนโลยี แหล่งเงินทุน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- ได้ร่วมแก้ไขวิถีการทำงานเกษตร ให้มีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร
- ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตแบบเดิมเป็นแบบใหม่ โดยมีการนำวิชาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต ประหยัดต้นทุนการผลิต ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน
- สร้างแรงบันดาลใจ ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นจุดเรียนรู้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับอำเภอ สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับหน่วยงานราชการและเอกชน
- เป็นประธานกลุ่มนาแปลงใหญ่และวิสาหกิจเกิดความไว้วางใจ การยอมรับการเป็นแบบอย่างในการทำการเกษตรที่ได้ผลผลิตดี
- การร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อพัฒนาให้แก่สาธารณะประโยชน์

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- อุทิศเวลาส่วนตัวเพื่อการนำความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ สู่ชุมชนพร้อมนำพาสมาชิกไปดูงานอบรม นอกสถานที่
- มีการเพาะแทนแแดงเพื่อแจกจ่าย ให้กับเกษตรกรในชุมชนที่ต้องการเพื่อเป็นแหล่ง ทดแทนการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดินใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์สำหรับพืชผักและไม้ผล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย
- เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารและทำความเข้าใจกับเกษตรกรในชุมชนได้เป็นอย่างดี
- มีการขยายผลให้กับเกษตรกรที่ต้องการรับรองความรู้

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

- เชื้อมั่นในการทำความดี
- พุด ทำ คิด ในสิ่งที่จริง มองโลกในด้านบวก เพื่อสร้างกำลังใจให้กับตนเองและผู้อื่น
- มีทัศนคติที่ดีกับชีวิต มองโลกในด้านบวก เพื่อสร้างกำลังใจให้กับตนเองและผู้อื่น
- ยินดีแบ่งปัน ความรู้ ประสบการณ์ และโอกาสที่เป็นประโยชน์แก่สังคม
- เชื้อมั่นในการเสียสละ เพื่อการพัฒนาศักยภาพการผลิตของเกษตรกร อีกทั้งความรู้ความเข้าใจในอาชีพเกษตรกร เพื่อให้กลุ่มได้รับพัฒนา

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางเซอเม เกษมรัตน์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ
๒. นางสาวรพีพร พักเล็ก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ
๓. นายฐนวัฒน์ มังคละเศรณี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ
๔. นางสาวพรกมล สนใจ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. ขั้นตอนกระบวนการถอดบทเรียน

- ๑.๑ สร้างทีมงานถอดบทเรียน พร้อมทำคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- ๑.๒ เรียนรู้ทีมงานถอดบทเรียนโดยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในทีมงาน เน้นการเคารพซึ่งกันและกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และความเท่าเทียมกัน
- ๑.๓ วิเคราะห์โครงการ เพื่อให้ทีมงานมีความเข้าใจตรงกันในแต่ละหัวข้อ
- ๑.๔ กำหนดบทบาทหน้าที่ของทีมงานถอดบทเรียน ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้
 - หัวหน้าทีม เป็นผู้ที่ทำให้การถอดบทเรียนดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
 - ผู้อำนวยการกระบวนการ เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้ร่วมถอดบทเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นจากกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ
 - ผู้จัดบันทึก เป็นผู้จัดบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ การอภิปรายของผู้ร่วมถอดบทเรียน พร้อมทั้งเขียนเรียบเรียง
 - ผู้ประสานงาน เป็นผู้ช่วยเหลือให้ทีมงานถอดบทเรียนมีความสะดวกในการติดต่อ

ดังนี้

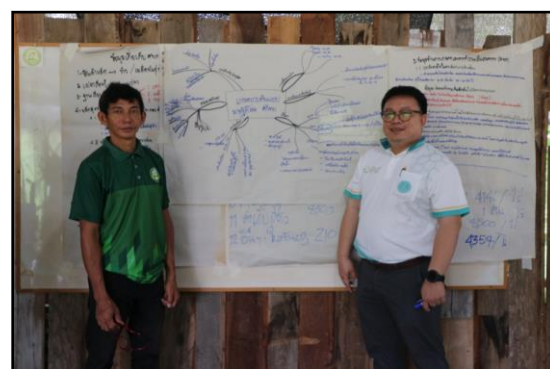
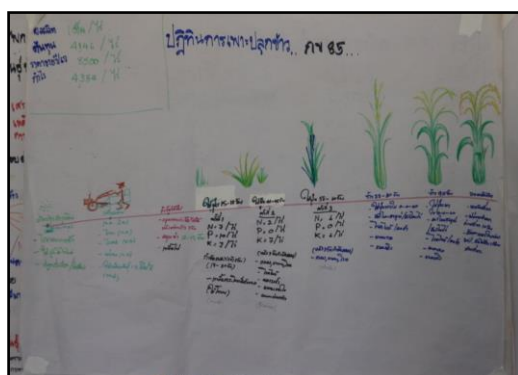
๑.๕ จัดทำแผนภูมิโครงสร้างกระบวนการถอดบทเรียนซึ่งประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ

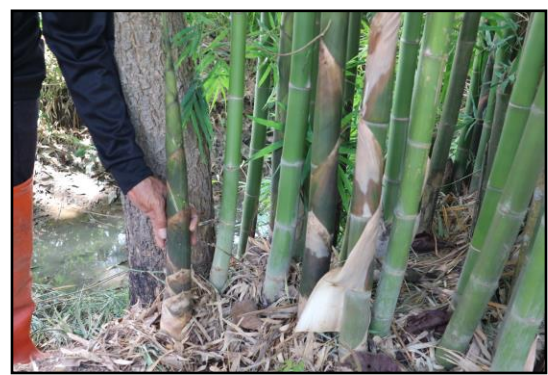
- ๑) หัวข้อกิจกรรมที่ต้องการถอดบทเรียน
- ๒) กำหนดเป้าหมายที่เข้าร่วมการถอดบทเรียน
- ๓) เลือกวิธีการถอดบทเรียนให้เหมาะสม
- ๔) กำหนดขั้นตอนในการถอดบทเรียนตามลำดับก่อนหลัง

๒. เครื่องมือที่ใช้

- กระดาษบรู๊ฟ
- กาวหนังสือ
- ปากกาเมจิก ๓ สี
- ดินสอสี

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

- ควรมีการสนับสนุน งบประมาณเพิ่มเติมในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า ให้มีความสมบูรณ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เข้มแข็ง
- พัฒนาหลักสูตร จัดทำคู่มือหรือเอกสารที่ง่ายต่อการเข้าใจและเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอลาดยาว

ศูนย์หลัก

๑. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลวังเมือง หมู่ ๑๐

- เทคโนโลยีเด่น : เศรษฐกิจพอเพียง การลดต้นทุนการผลิตข้าว เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ศูนย์เครือข่าย

๑. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสะเดาซ้าย หมู่ ๕ ตำบลห้วยน้ำหอม

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน

๒. กลุ่มแปลงข้าวบ้านหน้าเขา หมู่ ๗ ตำบลมาบแก

กิจกรรมหลัก : ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

๓. กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวบ้านดอนม่วง หมู่ ๒ ตำบลวังเมือง

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน

๔. กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ศาลเจ้าไก่ต่อ หมู่ ๕ ตำบลศาลเจ้าไก่ต่อ

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่

๕. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านบึงหล่ม หมู่ ๒ ตำบลบ้านไร่

กิจกรรมหลัก : ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)

๖. วิสาหกิจชุมชนบ้านดอนตะเคียน หมู่ ๓ ตำบลหนองยาว

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร

๗. ศพก.เครือข่ายบ้านหนองหู่ช้าง หมู่ ๖ ตำบลหนองยาว

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / เกษตรทฤษฎีใหม่ / เกษตรผสมผสาน

๘. ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านวังชมพู หมู่ ๙ ตำบลลาดยาว

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / เกษตรทฤษฎีใหม่ / เกษตรผสมผสาน

๙. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลวังเมือง หมู่ ๑๐ ตำบลวังเมือง

กิจกรรมหลัก : ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน(ศจช.)

๑๐. ศูนย์เรียนรู้การผลิตมันสำปะหลังบ้านหนองโมก หมู่ ๒๒ ตำบลบ้านไร่

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่

๑๑. ศพก.เครือข่ายบ้านหนองไม้ หมู่ ๗ ตำบลเนินฆ้อ

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล

๑๒. ศพก.เครือข่ายบ้านหนองกระทุ่ม หมู่ ๑๐ ตำบลลาดยาว

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / เกษตรทฤษฎีใหม่ / เกษตรผสมผสาน

๑๓. เครือข่ายร่มไผ่กิจกรรมธรรมชาติ หมู่ ๑๐ ตำบลลาดยาว

กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง / เกษตรทฤษฎีใหม่ / เกษตรผสมผสาน

พ.ศ. 85	จำนวนการผลิต	หน่วย 17
1 ค่าเตรียมดิน	11,696	688/ไร่
2 ค่าเมล็ดพันธุ์	5,950	350/ไร่
3 ค่าแรงงาน	1020	60/ไร่
4 ค่าปุ๋ยเคมี	4,965	292/ไร่
5 ค่าสารกำจัดศัตรูพืช	11,413	671/ไร่
6 ค่ารถไถ	1,655	96/ไร่
7 ค่าจ้าง	2,150	127/ไร่
8 ค่าปุ๋ยคอก	857	51/ไร่
9 ค่าเชื้อ	21,012	1236/ไร่
10 ค่าเช่าที่ดิน	1020	60/ไร่
11 ค่าเก็บเกี่ยว	8500	500/ไร่
12 อื่นๆ	210	13/ไร่
		4,146/ไร่

ต้นทุนการผลิต	4,146 / ไร่
ผลผลิตข้าว	1 ตัน / ไร่
ราคาตลาด:	8500 / ไร่
กำไร	4354 / ไร่

